

Ruiter en paard

Is er in de controlepraktijk wel wat veranderd in de afgelopen jaren? Of doen we het allemaal nog net zo als jaren geleden?

Die vraag komt bij mij op als ik als accountant met de controleteams bezig ben in dit *busy season*. Daarbij heb ik drie uiteenlopende rollen: soms ben ik de eindverantwoordelijke partner op de opdracht. Op andere opdrachten ben ik OKB-reviewer en soms ben ik coaching partner voor een controleteam.

Om met mijn antwoord te beginnen: Ja, er is in de afgelopen jaren veel veranderd. Laat ik een aantal voorbeelden noemen. De planningsmeeting voorafgaande aan de opdracht is niet meer het gesprek tussen de partner en de manager alleen. Het overleg vindt plaats tussen het hele team en de IT-specialisten. De frauderisico's worden niet alleen in kaart gebracht, maar ook de maatregelen van de organisatie en de controleaanpak worden in de diepte besproken.

De Amerikaanse PCAOB en de AFM hebben in hun reviews de vraag gesteld of niet te gemakkelijk werd gesteund op de *operational effectiveness* van interne beheersingsmaatregelen van de controleklant. Ik zie dat we vaker bij een grondige beoordeling constateren dat de interne beheersing te zwak is om op te kunnen steunen. In veel gevallen is daarom het roer omgegaan en worden grote aantallen *substantive tests* gedaan.

In de controle van de groepsjaarrekening worden meer uitgebreide instructies opgesteld voor de controleteams van de componenten. Teamleden worden grondiger beoordeeld op hun kennis en kunde, het aantal contactmomenten is groter en de diepgang van de beoordeling van hun werk is hoger geworden. En ook ingehuurde deskundigen (bijvoorbeeld op het gebied van vastgoedwaarderingen, goodwill-evaluaties, belastingen en pensioenen) moeten van goeden huize komen om deel te mogen uitmaken van het controleteam.

Tijdens één van mijn recente controleopdrachten kreeg ik van de manager de vraag of ik in een memorandum mijn partnerbetrokkenheid wilde vastleggen, om zo aan de OKB-reviewer te kunnen aantonen op welke momenten en met welke diepgang ik met team en klant aan de controle had gewerkt. Dat heb ik graag gedaan.

Kortom: in een paar jaar tijd zijn we een majeure omslag aan het maken. Heb ik vroeger van alles verkeerd gedaan (lees: te weinig gecontroleerd)? Dat heb ik indertijd nooit zo gevoeld. Een efficiënte controle stond voorop, dat wel. Over de risico's heb ik met de teamleden altijd wel goed nagedacht. Maar het is zeker zo dat we vandaag de dag meer gestructureerd te werk gaan in de planning, meer diepgang brengen in de procedures en de gedachtegang beter documenteren. De ruiter heeft meer voeling met het paard gekregen. Ik ben benieuwd of anderen dat ook zo ervaren.

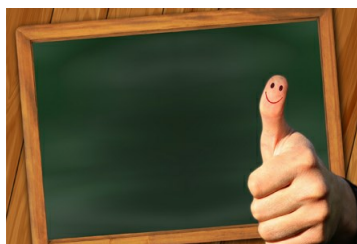
Kost dit meer controle-uren? Jazeker, dat is onvermijdelijk. "Worden controles nu ook duurder?", vroeg de Tweede Kamer in het Algemeen Overleg met de minister van Financiën. Die antwoorde daarop dat kwaliteit zijn prijs heeft. Maar dat is een onderwerp op zich.

Deel dit artikel

Huub Wieleman (1955) was van januari 2013 tot juni 2015 voorzitter van de NBA.

GERELATEERD

DISCUSSIE | Opinie | 03 januari 2022

Een schone lei voor 2022: terug naar de academische bron

Hoe fijn zou het zijn, als het accountantsberoep het nieuwe jaar eens met een schone lei zou kunnen beginnen. →

NIEUWS | 20 december 2021

Kwartiermakers roepen openbaar accountants op tot deelname onderzoek audit only-model

In opdracht van de Kwartiermakers Toekomst Accountancysector doet SEO Economisch Onderzoek onderzoek naar de effecten van een audit only-model voor accountantsorganisaties.... →

NIEUWS | 17 december 2021

Werkgroep presenteert 'bouwstenen' voor kwaliteitsgerichte cultuur

De Werkgroep kwaliteitsgerichte cultuur, die rapporteert aan de Stuurgroep Publiek Belang, heeft een aantal 'bouwstenen' geïdentificeerd die het fundament vormen... →

NIEUWS | 15 december 2021

Kwartiermakers zoeken organisaties voor experiment met intermediair

De Kwartiermakers Toekomst Accountancysector zoeken gemeenten, woningcorporaties, bouwondernemingen en transportondernemingen die deel willen nemen aan een experiment... →

MAGAZINE | 14 december 2021

Werkgroepen verankeren duurzame kwaliteitsverbetering

Zes werkgroepen moeten vanuit de 'Veranderagenda Audit' een impuls geven aan duurzame kwaliteitsverbetering van de accountantscontrole. Inmiddels komen ze op stoom.... →
